

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

857. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

70 ÅRGANG 12. DECEMBER 1968

Forsøg med sildige kartoffelsorter 1964-67

I gennem 4 år er 3 nye, danske kartoffelsorter sammenlignet med målesorterne Dianella og Kaptah Vandel. Forsøgene er udført på sandjord ved Jyndeved, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup og på lerjord ved Lyngby.

Læggematerialet til forsøgene er fremavlet og opbevaret ved Tylstrup, hvorfra det tidligt om foråret er leveret til forsøgsstederne sorteret i størrelsen 35-55 mm. Inden lægningen blev knoldene let forspirede, og behandlingen i vækstsæsonen gennemført som i god praksis. Der er foretaget 2-3 beskyttelsessprøjtninger mod skimmel.

Udbytte, knoldstørrelse m.v.

I gennemsnit af de 20 forsøg har de 2 målesorter samt Tylstrup-sorten 57-150 givet næsten samme tørstofudbytte, 116-119 hkg pr. ha, tabel 1. Den anden Tylstrup-sort, Tylva, har givet 6 pct. højere og Vandel-sorten Milva 6 pct. lavere tørstofudbytte end Dianella.

T. 57-150 og Milva har ca. 1 pct. lavere og Tylva ca. 0,5 pct. højere tørstofindhold end målesorterne. T. 57-150 har de mindste og Milva meget store knolde.

De 2 sorter fra Tylstrup er ret sildige, hvilket

delvis hænger sammen med deres skimmelresistens, medens de 2 sorter fra Vandel er tidligst.

Sygdomsmodtagelighed, holdbarhed og spirings-tilbøjelighed

Af tabel 2 fremgår, at Dianella er mest modtagelig for skimmel på toppen, de 2 Vandel-sorter lidt mindre og Tylstrup-sorterne mindst modtagelige. Denne mindre modtagelighed skyldes, at disse 2 sorter kun kan angribes af en skimmelrace, der hidtil har været sjælden her i landet. Når denne race forekommer, sker det i reglen sent i vækstsæsonen, hvorfor udbyttet kun påvirkes i mindre grad.

Endvidere ses, at Milva og i nogen grad Dianella er mere modtagelig for angreb af skimmel på knoldene end de øvrige 3 sorter.

I forbindelse med udbytteforsøgene anlagdes smitteforsøg ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby for at undersøge sorternes modtagelighed overfor insektbårne viraer. Angrebet af bladrullesyge var under de givne betingelser mindst i de 2 målesorter, medens angreb af rynkesyge var stærkest i Dianella og meget svagt i Kaptah Vandel og T. 57-150.

Sorten Milva har ved særlige undersøgelser

Tabel 1. Knoldudbytte m.v.

	Hkg pr. ha		Tørstof		Vægt pct. knolde			g pr. knold	Tidlighed ¹⁾
	knolde	tørstof	fht.	pct.	over 55 mm	35-55 mm	under 35 mm		
Dianella.	470	118	100	25,0	41	54	5	83	7,7
Kaptah Vandel	466	116	99	25,0	47	50	3	92	7,3
T. 57-150.	493	119	101	24,1	39	54	7	74	8,0
Tylva.	489	125	106	25,5	45	50	5	86	8,2
Milva.	455	110	94	24,2	53	44	3	115	7,6
LSD, 95 pct..	16	4							

1. 1-10, 1 = tidligst.

Tabel 2. Sygdomme m.v.

	Kar. for Smitteforsøg			Pct. knolde fri for					Efter opbevaring	
	skimmel på top ¹⁾	pct. blad-rullesyge	rynke-syge	skimmel	skurv ²⁾	rodfilt-svamp	ring-rust	plet-rust	pct. sunde knolde	kar. for spiring ³⁾
Dianella.	5,8	35	77	95	85	31	94	83	98	1,2
Kaptah Vandel	3,9	30	5	97	86	41	99	99	99	0,4
T. 57-150.	2,3	45	3	98	88	40	100	100	98	1,9
Tylva.	2,8	53	37	99	89	38	100	99	98	0,5
Milva.	4,2	47	26	89	75	25	99	96	88	0,3

1. 0 = ikke angr., 10 = stærkt angr. 2. kar. 0+1+2 i SPF's skala (»exportegnet«).
 3. 0 = uspirede, 4 = 2 cm lange spirer.

vist sig at være immun overfor angreb af virus X og meget modstandsdygtig overfor virus S.

Såvel overfor angreb af skurv som af rodfilt-svamp på knoldene viste Milva sig som den mest modtagelige. Rustpletter i knoldene fandtes betydelig oftere i knolde af sorten Dianella end i de øvrige sorter. Under opbevaringen var holdbarheden af Milva noget ringere end af de øvrige sorter. Derimod havde denne sort sammen med Kaptah Vandel og Tylva mindst tilbøjelighed til spiring under opbevaringen, og T. 57-150 størst spiretilbøjelighed.

Kort beskrivelse af sorterne

Dianella (v. Kameke, Tyskland). Afstamning: Procentragis × Pepo. Kraftig, opret top og violette blomster. Ret store, runde knolde med ret dybe øjne. Kødet er hvidt.

Kaptah Vandel (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Robusta × Flava. Ret kraftig, lidt finstænglet top. Blomsten er hvid med svagt violetfarvet underside. Store, runde knolde med lidt dybe øjne. Hudfarven er hvid med tendens til rødlige partier omkring øjnene. Hvid kød-

farve. Godkendt til optagelse på sortliste over dyrkningsværdige planter (jvf. lov nr. 206 af 16/6-1962).

T. 57-150 (Statens Forsøgsstation, Tylstrup). Afstamning: Dianella × Börger 879/49. Meget kraftig, opret top og hvide blomster. Knoldene middelstore, runde med ret dybe øjne. Gul kødfarve. Kommer ikke i handelen.

Tylva (T. 57-165) (Statens Forsøgsstation, Tylstrup, men overdraget Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Som foregående. Kraftig, opret top og violette blomster. Store, runde knolde med ret dybe øjne og hvid kødfarve. Er anmeldt til nyhedsbeskyttelse i henhold til lov nr. 205 af 16/6-1962.

Milva (53-CO-14) (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: B. 606-37 × Dr. McIntosh. Middelkraftig top med svagt opstigende, lidt fine stængler. Hvide blomster. Meget store knolde med flade øjne. Kødfarven hvid. Sorten er immun overfor virus X og meget modstandsdygtig overfor virus S. Er anmeldt til nyhedsbeskyttelse i henhold til lov nr. 205 af 16/6-1962.

Alle de prøvede sorter er brokimmune.

Bilag. Sildige kartoffelsorter 1964-67

Forholdstal for tørstofudbytte samt hkg pr. ha for Dianella

	Jydevad	Lundgaard	Lyngby	Studsgaard	Tylstrup	1964	1965	1966	1967
Dianella = 100.	120,3	109,7	112,5	109,4	136,2	105,1	122,5	117,8	125,0
Kaptah Vandel.	105	95	99	100	97	100	90	104	102
T. 57-150.	107	98	94	101	104	104	91	108	102
Tylva.	107	102	102	114	106	108	97	115	105
Milva.	95	92	82	96	101	97	87	95	96

Statens forsøgsstation, Tylstrup